

[Undervisnings- og forskningsministeren]

versiteter og seminarier, skulle ses på baggrund af den offentlige debat, der har været, hvor man jo har talt langt, langt mere om det, man kalder de 14.000 afviste, som er 12.000 afviste. Jeg tør vædde på, at det har fyldt 10 gange så mange spaltecentimeter i aviserne som det langt større problem, som er mangelen på lære- og praktikpladser. Og jeg nævnte jo også som eksempel, at man har talt så meget om pladserne på seminarierne og på universiteterne, at man har glemt teknikeruddannelserne. Så vidt jeg ved, er det mig, der har ført teknikeruddannelserne ind i billedet og har sagt: Der mangler der også pladser.

Så jeg synes, min bemærkning var berettiget, mere som et bidrag til den almindelige offentlige debat end som en anklage imod SF, som i dag ganske rigtigt har to forslag, hvoraf det ene faktisk vedrører erhvervsuddannelserne.

(Kort bemærkning).

Rahbæk Møller (SF):

Det er ministerens bemærkninger om eller anfægtelse af, at mere uddannelse giver lavere arbejdsløshed, der kalder mig herop.

Jeg vil bare gentage tallene, som står i bemærkningerne, nemlig at hos folk med en højere uddannelse er arbejdsløshedsprocenten 6,8, og den er 6,4 for folk med mellemuddannelse. Der er altså et lille dyk. Den er 10,2 pct. for faglærte og 14,9 for ufaglærte, det vil sige, at som hovedregel gælder, at jo større uddannelse, jo lavere arbejdsløshed. Jeg vil gerne erkende, at selvfølgelig gælder det ikke fag for fag, og det er også derfor, vi inden for en lang række fag ikke ønsker fri adgang, som ministeren sagde.

Angående udgifterne og divergensen også med Socialdemokratiet vil jeg lige påpege, at de udgifter, vi har anført, selvfølgelig er bruttoudgifter. Vi har ikke foretaget modregning af dagpenge og arbejdsløshedsdagpenge.

Jeg er sikker på, at undervisningsministeren har delvis ret i, at besparelserne ikke fuldt ud kan finansiere de nye uddannelsespladser. Det er at stikke folk blå i øjnene. Det har vi ikke forsøgt. Men det er bruttoudgifter, vi har anført.

(Kort bemærkning).

Frank Jensen (S):

Undervisningsministeren henviste til formå-

let med adgangsbegrænsningens indførelse i 1976. Det er rigtigt, at det var Socialdemokratiet, og at det var under fru Ritt Bjerregaards ledelse som undervisningsminister, adgangsbegrænsningen blev indført. Formålet med adgangsbegrænsningen var – rigtigt – at undgå langvarig ledighed blandt højtuddannede. Formålet var at kanalisere de unge derhen, hvor de fremtidige jobmuligheder ville være, og dermed også oprette uddannelsespladser inden for de områder.

Men vi må erkende i dag, at vi står i en situation med et antal afviste, uanset om det er 12.200 eller det er 14.000, hvoraf der er 2.000, der har fået et forhåndstilsagn til ikke at starte i år, men at starte næste år. Jamen uanset hvordan man kringler de forskellige systemer, så er det et samfundsmæssigt problem, at de ikke i dag bliver kanaliseret hen et andet sted, hvor der er fremtidige jobmuligheder. Det kan undervisningsministeren måske ikke anvise, men så må vi etablere det nødvendige antal gedigne grunduddannelser, der gør dem i stand til at klare sig den dag, der viser sig mulighed for at få et job.

Socialdemokratiet anfægter ikke, at etableringen af 11.000 eller 12.000 ekstra uddannelsespladser koster penge. Det, vi siger, er, at vi ikke vil acceptere princippet om, at samtlige udgifter skal finansieres ved, at de studerende skal gå ned i levestandard for at skaffe plads til deres kammerater, der står udenfor, der ikke kan komme ind. At man skærer i Statens Uddannelsesstøtte, vil vi ikke acceptere. Vi vil ikke acceptere, at pladserne finansieres ved, at man over for kommunerne bare skærer 500 mio. kr. i deres bloktilskud, og så må de selv gå ud og placere de standardforringelser på folkeskoleområdet.

Vi er klar over, at der i forhold til de demografiske forskydninger i årene fremover kan og skal spares penge på folkeskoleområdet og på gymnasieområdet, så vi kan få givet de 800.000 voksne, der ikke har fået nogen egentlig erhvervsfaglig eller egentlig kompetencegivende uddannelse, et ordenligt efteruddannelses tilbud og voksenuddannelses tilbud. Der skal de penge anvendes.

Når vi overfører unge mennesker fra et passivt forsørgelsessystem, så må vi også kunne flytte de penge fra socialministerens cigarkasse og fra arbejdsministerens cigarkasse over til §